

Sygn. akt III RC 194/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący **sędzia Tomasz Simiński-Stanny**

Protokolant **st. sekr. sęd. Anna Nałaskowska**

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2021 r. w Grudziądzu

sprawy z powództwa **J. K. (1)**

przeciwko **M. K.**

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego M. K. na rzecz powódki J. K. (1) rentę alimentacyjną z kwoty 500,-zł (pięćset złotych) miesięcznie, zasądzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt III RC 394/18, do kwoty 750,-zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatną do dnia 5-ego każdego miesiąca z góry, do rąk powódki J. K. (1), poczynając od dnia 9 czerwca 2020 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

II. nakazuje pobrać od pozwanego M. K. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Grudziądzu kwotę 200,-zł (dwieście złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

III. nadaje wyrokowi w punkcie I. rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 194/20

UZASADNIENIE

Powódka J. K. (1) wystąpiła do Sądu Rejonowego w Grudziądzu z powództwem przeciwko M. K. o podwyższenie alimentów z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 750 zł miesięcznie, płatnej z góry do rąk powódki, do dnia 5. każdego miesiąca, poczynając od dnia wniesienia pozwu, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z kwot.

Powódka swój pozew uzasadniła istotną zmianą w zakresie swoich usprawiedliwionych potrzeb, jako osoby uprawnionej do alimentacji. Podała, że kontynuuje naukę w liceum ogólnokształcącym i w tym roku rozpocznie naukę w klasie maturalnej, co wiąże się z dodatkowymi wydatkami na zakup materiałów przygotowawczych do matury oraz opłacenie korepetycji. Wskazała, że ponosiła wydatki związane z organizacją 18 urodzin oraz poniosła koszty leczenia ortodontycznego, które będzie kontynuować jeszcze przez 5 lat. Wskazała, że ojciec nie utrzymuje z nią kontaktu i nie czyni żadnych dodatkowych wydatków na jej rzecz. (k. 3-4 akt).

Pozwany M. K. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska w sprawie wskazał, że jego zarobki nie pozwalają mu na łożenie wyższych alimentów niż 500 zł miesięcznie. Podał, że posiada jeszcze dwójkę dzieci na utrzymaniu, które znajdują się w wieku przedszkolnym. Podniósł, że w kosztach utrzymania córki powinna partycypować również matka i jej ojczym. Ponadto, w jego ocenie, córka powinna znaleźć pracę (k. 22-24 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2018 r., wydanym w sprawie III RC 394/18, Sąd Rejonowy w Grudziądzu zasądził od M. K. na rzecz małoletniej wówczas powódki J. K. (2) rentę alimentacyjną w kwocie 500 zł miesięcznie, w miejsce dotychczasowych alimentów w kwocie 350 zł miesięcznie.

W dacie uprawomocnienia się wyroku powódka J. K. (1) miała ukończone 16 lat i rozpoczęła naukę w I Liceum Ogólnokształcącym w G.. Obecnie powódka ma ukończone 19 lat i w tym roku szkolnym zakończyła naukę w liceum. Na zakończenie roku szkolnego otrzymała świadectwo z wyróżnieniem. Do dnia zamknięcia rozprawy nie otrzymała wyników egzaminu maturalnego.

Powódka od października 2021 r. planuje rozpoczęcie dziennych studiów wyższych, najprawdopodobniej na kierunku lekarskim. Będzie się to wiązało z koniecznością wynajęcia stacji bądź pokoju w domu studenckim. Dodatkowo powódka będzie musiała zakupić podręczniki akademickie oraz opłacić dojazdy na uczelnię i do domu rodzinnego. W związku z planowanym rozpoczęciem studiów wyższych matka zakupiła dla niej komputer za kwotę około 3500 zł.

Obecnie J. K. (1) mieszka z matką, ojczymem oraz małoletnim bratem w domu jednorodzinnym w G.. W ostatniej klasie liceum uczęszczała na kurs przygotowujący do matury, który kosztował 400 zł miesięcznie. Ponadto ukończyła kurs nauki prawa jazdy (1500 zł) oraz uczęszczała na basen (50 zł/mies.). W zeszłym roku matka małoletniej zorganizowała jej uroczystość 18 urodzin oraz w ramach prezentu podarowała jej samochód.

Powódka leczy się dermatologicznie i ortodontycznie. Obecnie nosi aparaty retencyjne, których zadaniem jest utrwalenie efektów po zdjęciu aparatu korygującego wadę zgryzu. Aparaty będzie nosić przez około 5 lat i w tym czasie odbywać się będą odpłatne wizyty kontrolne. Poza powyższym powódka jest osobą zdrową.

(Okoliczności bezsporne, dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu k. 6 akt, faktura – k. 5 akt, zeznania świadka I. W. k. 29-29v akt, min. 1:17-9:57, zeznania powódki J. K. (1) k. 26-26v akt, min. 1:49-7:16, k. 29v akt, min. 10:38-13:34.).

Matka powódki I. W. urodziła się w dniu (...) i pracuje jako pielęgniarka. Z tytułu wykonywanej pracy otrzymuje wynagrodzenie w kwocie ok. 5000 zł netto miesięcznie, przy czym pracuje od 240 do 260 godzin miesięcznie.

Mieszka w domku jednorodzinnym z powódką, mężem P. W. oraz małoletnim synem F. W.. Chłopiec ma 8 lat i od września 2021 r. rozpocznie naukę w II klasie szkoły podstawowej. Miesięczne koszty utrzymania domu w okresie grzewczym wynoszą około 600 zł, zaś poza tym sezonem są nieznacznie niższe.

Ojczym powódki w przeszłości wyjeżdżał do pracy do Niemczech. Obecnie nie pracuje i zajmuje się gospodarstwem rolnym swoich teściów.

(Dowód: zeznania świadka I. W. k. 29-29v akt, min. 1:17-9:28, zeznania powódki J. K. (3) k. 26v akt, min. 5:09-8:37.)

Pozwany M. K. ur. (...) z wykształcenia jest rolnikiem i ekonomistą. Pracuje na umowę o pracę, za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2600 zł netto.

Ojciec powódki zawarł nowy związek małżeński, z którego narodziła się dwójka dzieci. Chłopcy mają ukończone 1,5 roku i 4 lat, i uczęszczają odpowiednio do żłobka i przedszkola. Łączny miesięczny koszt pobytu małoletnich w placówkach wynosi ok. 700 zł. Małżonka pozwanego pracuje w gastronomii i otrzymuje miesięcznie wynagrodzenie w wysokości około 2000 zł netto.

Pozwany z żoną zaciągnął kredyt hipoteczny na zakup mieszkania. Miesięczna rata kredytu wynosi 530 zł i będzie spłacana przez następną 10 lat. Pozostałe miesięczne koszty utrzymania nieruchomości obejmują czynsz w kwocie ok. 600 zł i media w kwocie ok. 200 zł.

M. K. jest osobą zdrową, w pełni zdolną do pracy.

(Dowód: zeznania pozwanego M. K. k. 26 akt, min. 8:37-11:28, k. 29v-30 akt, min. 13:34-17:22.)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, na podstawie zeznań świadka I. W. oraz zeznań powódki i pozwanego.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w toku postępowania.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka I. W. oraz zeznania powódki J. K. (1) i pozwanego M. K..

Stan faktyczny w sprawie był w zasadzie bezsporny.

Sąd zważył, co następuje:

Przechodząc do rozważań prawnych należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (§ 2). Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (§ 3). Natomiast zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie, zakres potrzeb uprawnionego dziecka wyznacza przede wszystkim dyrektywa zaspokajania przez rodziców potrzeb ekonomicznych dziecka zgodnie z zasadą równej stopy życiowej (por. wyrok SN z dn. 7.06.1972 r., III CZP 43/72, OSNCP 1972, nr 11, poz. 198; uchwał SN z dn. 31.01.1986 r., III CZP 76/85, OSNC 1987, nr 1, poz. 4). Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że osiągnięcie samodzielności przez dziecko, w rozumieniu art. 133 § 1 k.r.o., zakłada zdobycie przez nie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice winni zatemłożyć na utrzymanie i wykształcenia także pełnoletniego dziecka, zdobywającego kwalifikacje zawodowe, odpowiadające jego uzdolnieniom i predyspozycjom, np. uczącego się w szkole pomaturalnej lub studiującego na wyższej uczelni. Warunkiem jest tylko, by był to czas rzeczywistej nauki (tak wyr. SN z 26.11.1998 r., I CKN 898/97, L.). Co więcej, Sąd Najwyższy wyraził również pogląd, że nawet jeśli wiek i wykształcenie pełnoletniego dziecka pozwalają na podjęcie pracy i uzyskanie za nią wynagrodzenia zapewniającego mu utrzymanie, to nie można mu zarzucić, iż nie wykorzystuje posiadanych możliwości zarobkowych i przerzuca na rodziców ciężar swego utrzymania. Skoro dziecko po ukończeniu szkoły średniej kontynuuje naukę w obranym kierunku w szkole wyższej – co nie jest naganne, ale wprost przeciwnie, zasługuje na aprobatę – nie można wymagać, by jednocześnie pracowało zarobkowo osiągając dochody wystarczające na jego utrzymanie (tak wyr. SN z 11.3.1999 r., III CKN 1175/98, L.).

W ocenie sądu, w odniesieniu do usprawiedliwionych potrzeb powódki J. K. (1) doszło do zmian na tyle dużych, by uznać je za istotne w rozumieniu art. 138 k.r.o. Powódka jest, co prawdą osobą pełnoletnią, nie mniej jednak nie posiada ona majątku i będzie kontynuować naukę w trybie stacjonarnym na wyższej uczelni, a co za tym idzie – aktualnie nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Wprawdzie w chwili zamknięcia rozprawy powódka nie posiadała jeszcze wyników egzaminu maturalnego, jednak ukończyła ona z wyróżnieniem jedno z najlepszych (...) liceów i planuje rozpocząć studia na bardzo wymagającym kierunku, stąd sąd nie miał wątpliwości, że powódka rzeczywiście w październiku będzie kontynuować naukę na wyższej uczelni, w trybie stacjonarnym. Podjęcie studiów w systemie dziennym, nawet jeśli przyjmą one formę zdalną, niewątpliwie wyklucza możliwość podjęcia stałego zatrudnienia. Powódka mogłaby jedynie podjąć pracę dorywczą w weekendy i w okresie wakacyjnym, a i to może okazać się niemożliwe w przypadku studiów na kierunku lekarskim, który wymaga bardzo dużo nauki i zaangażowania. Powódka nie posiada również osobistego majątku, z którego mogłaby się utrzymać.

Sąd oceniając potrzeby J. K. (1) oparł się na przeprowadzonych w sprawie dowodach oraz na zasadach doświadczenia życiowego i doszedł do wniosku, że żądana w pozwie kwota alimentów jest całkowicie uzasadniona, a nawet zaniżona. Powódka będąc w klasie maturalnej ponosiła, nieuwzględnione wcześniej, wydatki na korepetycje w kwocie 400 zł miesięcznie oraz leczenie ortodontyczne. Ponadto ukończyła kurs nauki prawa jazdy (1500 zł. W zeszłym roku matka małoletniej zorganizowała jej uroczystość 18 urodzin, przy czym pozwany nie partycypował w tych kosztach oraz nie podarował jej żadnego prezentu. W październiku powódka rozpocznie naukę na wyższej uczelni, położonej poza dotychczasowym miejscem jej zamieszkania, co niewątpliwie wiąże się z poniesieniem znacznie wyższych kosztów utrzymania. Samo wynajęcie pokoju w mieście akademickim to koszt około 1000 zł miesięcznie. Niejednokrotnie studenci wynajmujący pokoje muszą zakupić niektóre elementy wyposażenie pokoju. W celu zmniejszenia swych kosztów utrzymania powódka powinna starać się o przyznanie miejsca w domu studenckim, który jest zapewne tańszy od stancji, jednak sąd ma tu na uwadze, że liczba takich miejsc jest ograniczona, a pierwszeństwo w uzyskaniu pokoju w akademiku mają studenci w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. W przypadku powódki pojawią się również inne, nieuwzględnione dotychczas wydatki, takie jak zakup pomocy naukowych i podręczników akademickich, przy czym nie przysługuje jej już coroczny dodatek do wyprawki szkolnej w wysokości 300 zł. Ponadto niezbędny okazał się zakup komputera, który kosztowała około 3500 zł. Powódka będzie musiała również – co kilka tygodni – ponieść koszt dojazdu do domu rodzinnego.

Biorąc pod uwagę powyższe sąd uznał, że podwyższenia alimentów o kwotę 250 zł miesięcznie jest całkowicie uzasadnione. Pamiętać przy tym należy, że powódka jest osobą pełnoletnią, zatem obowiązek alimentacyjny w postaci osobistych starań o wychowanie dziecka nie jest już przez rodziców realizowany. W tej sytuacji obowiązek alimentacyjny w postaci finansowej obojga rodziców wysuwa się na pierwszy plan. Przy ustalaniu wysokości renty alimentacyjnej sąd uznał, że oboje rodzice powinni w równym stopniu partycypować w kosztach utrzymania córki. Wprawdzie miesięczne wynagrodzenie I. W. jest prawie dwukrotnie wyższe niż pozwanego, jednak wynika to z ilości godzin jej pracy, a nie z wykonywania lepiej płatnego zawodu. Gdyby pozwany wypracowywał podobną ilość godzin w miesiącu, mógłby osiągnąć podobne wynagrodzenie do byłej żony. Ponadto także matka powódki ma na utrzymaniu inne małoletnie dziecko. Biorąc te wszystkie okoliczności pod uwagę, sąd uznał, że nie ma podstaw do obciążania pozwanego mniejszą częścią kosztów utrzymania jego pełnoletniej córki.

Ustalając wysokość alimentów zasądzonych od pozwanego sąd wziął pod uwagę jego sytuację finansową i doszedł do przekonania, że obciążenie go alimentami w kwocie 750 zł miesięcznie w jego możliwościach zarobkowych.

Głównym źródłem utrzymania pozwanego jest dochód uzyskiwany wynagrodzenia za pracę, który wynosi ok. 2600 zł netto. Pozwany posiada jeszcze dwójkę małoletnich dzieci, które obecnie uczęszczają do żłobka i przedszkola. Podkreślić przy tym należy, że obowiązek utrzymania chłopców obciąża w równym stopniu pozwanego, jak i jego małżonkę. Łączne miesięczne koszty utrzymania ich wspólnego miejsca zamieszkania wynoszą około 1300 zł, pozwany zaś powinien partycypować w połowie tych kosztów. O. powódki nie podał dokłądanych kosztów swego utrzymania, jednak biorąc pod uwagę jego dochód i zasady doświadczenia życiowego, sąd uznał, że podwyższenie renty alimentacyjnej o kwotę 250 zł miesięcznie nie będzie dla niego zbyt uciążliwe.

Mając na uwadze powyższe sąd uznał, że alimenty w wysokości 750 zł miesięcznie są adekwatne do potrzeb powódki, która się uczy i nie posiada żadnego majątku, który umożliwiłby jej usamodzielnienie się. W ocenie sądu kwota ta z jednej strony wystarczy na zaspokojenie najbardziej niezbędnych potrzeb powódki, a z drugiej strony jest to kwota, którą pozwany jest w stanie wygospodarować z posiadanych przez siebie środków.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. sąd orzekł, jak w punkcie w punkcie I sentencji wyroku.

Oplata sądowa od pozwu w niniejszej sprawie wynosiła 200 zł i nie została uiszczona przez powódkę, z uwagi na zwolnienie ustawowe (art. 96 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych, t.j. Dz.U.2020.755). Pozwany przegrał sprawę w całości, zatem należało go obciążyć całością kosztów sądowych, o czym sąd orzekł w punkcie II. wyroku.

O rygorze natychmiastowej wykonalności sąd orzekł w punkcie III. wyroku na podstawie z art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.